

Sadankomitean malli tulevaisuuden maanpuolustuksesta

Sisältö

1.	Johdanto	2
2.	Suomen armeija 2020	3
2.1.	Vapaaehtoinen asepalvelus	3
2.2.	Uskottava vaihtoehto	2
2.3.	Maavoimat	4
2.4.	Merivoimat	4
2.5.	Ilmavoimat	4
2.6.	Kansainvälinen yhteistyö	4
2.7.	Sotilasmenojen kehitys	5
3.	Asevelvollisuudesta luopumisen hyötyjä	5
3.1.	Oikeudenmukaisuus	5
3.2.	Kansantalous	6
4.	Aikataulu	6
5.	Tiivistelmä	8

1. Johdanto

Yleiseen asevelvollisuuteen perustuva suomalainen maanpuolustus vaatii pikaista uudistamista. Kaikki kansalliset turvallisuus- ja puolustuspoliittiset selonteot toteavat, että puolustusjärjestelmän ylläpidon perusteet ovat muuttuneet. Uudistusten aika on 2010-luvulla tullut.

Useimmat eurooppalaiset maat ovat luopuneet asevelvollisuusjärjestelmistään. Asevelvollisuutta on ryhdytty eri puolilla maailmaa pitämään vanhanaikaisena, tehottomana ja kalliina. Esimerkiksi Ruotsi päätti vuonna 2009 asevelvollisuusjärjestelmänsä lakkauttamisesta ja ammattiarmeijaan siirtymisestä.

Asevelvollisuusarmeija sopii huonosti ihmisoikeuksia kunnioittaviin länsimaisiin arvoihin. Pakkoon perustuva järjestelmä rikkoo väistämättä ihmisen ehdotonta ja yleismaailmallisessa ihmisoikeusjulistuksessa määriteltyä itsemääräämisoikeutta. Kun perinteisen sodan vaara on väistynyt, kansalaiset eivät haluaisi luopua henkilökohtaisista vapauksistaan.

Seuraavassa luvussa esiteltävä Sadankomitean malli uudistetusta Suomen puolustusjärjestelmästä huomioi kansainvälisen turvallisuusarkkitehtuurin muuttumisen. Mallissa esitetään luopumista yleisestä asevelvollisuudesta ja siirtymistä vapaaehtoiseen asepalvelukseen. Vapaaehtoisen asepalveluksen mallissa siviilipalvelusta tai totaalkiellettyjen vankilatuomiota ei enää tarvita.

Hyvin koulutettuun reserviin perustuvan armeijan sodanaajan vahvuus on 50 000 sotilasta ja sen tehtävissä rauhanaikana palvelee 8 000 sotilasta ja 4000 siviiliä. Armeijan ensisijainen tehtävä on maan puolustaminen. Myös Suomen sotilaallinen liittoutumattomuus säilyy. Armeijan toinen tehtävä on osallistuminen kansainväliin rauhanturvaoperaatioihin.

Valtioiden sisäisten aseellisten konfliktien määrä on edelleen suuri, mutta valtioiden väliset sodat ovat vähentyneet demokratian leviämisen ja kansainvälisen keskinäisriippuvuuden ansiosta. Sodankäynti keskittyy etelän köyhiin maihin, jotka kärsivät samalla lukemattomista muista yhteiskunnallisista ongelmista. Aseellisten konfliktien ehkäiseminen ja sodista kärsivien maiden auttaminen rauhan rakentamisessa vaativat kansainvälisen yhteisön aktiivista osallistumista. Toisinaan siviilien suojeleminen vaatii sotilaallista läsnäoloa, mutta painopisteen tulisi ensisijaisesti olla ei-sotilaallisessa tuessa. Osallistumalla myös sotilaallisiin rauhanturva-tehtäviin Suomi kantaa kansainvälistä vastuutaan.

Sotien tilalle on tullut uusia turvallisuuteen vaikuttavia uhkia, kuten ympäristöongelmia, köyhyyttä ja epidemioita. Uudet uhkat eivät piittaa valtioiden rajoista, eikä niihin vastaaminen ole armeijan tehtävä. Sotilaat koulutetaan selviytymään aseellisista tehtävistä ja siviilitoimijoiden tulee huolehtia muista turvallisuusuhkista. Siviiliviranomaisilla on kuitenkin oltava mahdollisuus käyttää armeijan resursseja silloin, kun niistä on apua kriisitilanteiden hoitamisessa.

2. Suomen armeija 2020

Suomen armeija perustuu 2020-luvulla pieneen ja hyvin koulutettuun reserviin ja vapaaehtoiseen asepalvelukseen. Järjestelmä huolehtii itsenäisesti ja uskottavasti maanpuolustuksesta, nykyistä huomattavasti edullisemmin kustannuksin – niin kansantalouden kuin valtiontaloudenkin näkökulmasta. Suomi on sotilaallisesti liittoutumaton ja osallistuu rauhanturvatehtäviin. Tässä luvussa käydään läpi, miltä Suomen armeija näyttää 2020-luvulla.

2.1. Vapaaehtoinen asepalvelus

Puolustusvoimat järjestää koulutusjaksoja neljästi vuodessa. Koulutuserät ovat pieniä, jolloin koulutus on yksilöllistä ja tehokasta. Käytännössä asepalvelukseen voivat hakeutua kaikki 18–30-vuotiaat Suomen kansalaiset, niin miehet kuin naisetkin. Kutsunnoista luovutaan ja koulutukseen haetaan yhteishaussa.

Puolustusvoimat valitsee hakijoista sopivimmat koulutukseen siten, että vuosittain koulutetaan enintään 3000 uutta sotilasta. Koulutukseen hakeutuu sekä alle kaksikymppisiä nuoria että varttuneempia ammattilaisia, joiden siviilissä hankkimaa ammattitaitoa voidaan hyödyntää asepalveluksessa. Vapaaehtoisuus ja valintakokeet takaavat sen, että koulutettavat ovat motivoituneita ja sotilastehtäviin soveltuvia. Kansainvälisten esimerkkien ja naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta saatujen kokemusten perusteella on ilmeistä, että vapaaehtoiseen koulutukseen riittäisi halukkaita enemmänkin.

Koulutukseen valituille alokkaille maksetaan korvaus, jolla tulee toimeen. Koulutettaville kertyy myös eläke palvelusajalta. Peruskoulutus kestää kolme kuukautta, jonka jälkeen tarjotaan mahdollisuuksia jatkaa paremmin palkattuun erikois- tai esimieskoulutukseen, rauhanturvatehtäviin tai sopimussotilaaksi. Koulutus voi jatkua vaativimmissa tehtävissä jopa kolme vuotta ja johtaa pysyvään sotilasuraan. Koulutuksessa olevat ovat virkasuhteessa valtioon ja voivat rauhan aikana keskeyttää palveluksensa irtisanomisan jälkeen.

Koulutuksen ja mahdollisen lisäpalveluksen suoritettuaan koulutetut siirtyvät reserviin. Reserviläisiä kutsutaan säännöllisesti kertausharjoituksiin. Reserviläisten kunto ja soveltuvuus tarkistetaan kertausharjoitusten yhteydessä eikä reserviä karsita mekaanisesti iän vaan yksilöllisten ominaisuuksien ja armeijan osaamistarpeiden perusteella.

2.2. Uskottava vaihtoehto

Nykyaikainen sodankäynti perustuu teknologian tehokkaaseen hyödyntämiseen ja pieniin, mutta iskukykyisiin joukkoihin. Suomen armeijan sodanajan vahvuus on 2020-luvulla 50 000 sotilasta, mikä tarvittaessa riittää koko Suomen puolustamiseen. Tällainen joukko on mahdollista aseistaa nykyajan sodankäynnissä tarvittavin välinein. Hyvin koulutetuissa ja varustetuissa joukoissa myös kaatuneiden määrä jää massa-armeijaa pienemmäksi.

Rauhanaikana puolustusvoimien palveluksessa on noin 8000 sotilasta, joista puolet on upseereja. Sotilashenkilöstöstä 800 on kolmen kuukauden peruskoulutuksessa ja 3200 jatkokoulutuksessa tai sopimussotilaina. Lisäksi siviilitehtävissä työskentelee arviolta 4000 henkilöä. Sotilaiden työnkuviissa painottuu tekninen erikoisosaaminen varusmieskoulutuksen sijaan. Koulutuksessa pyritään sijoittamaan koulutettavat mahdollisimman varhaisessa vaiheessa samoihin yksiköihin kantahenkilökunnan kanssa.

Puolustusvoimien toiminta on keskitetty kuuteen monialaista koulutusta tarjoavaan varuskuntaan ja pääesikuntaan. Sotilasläänit ovat jääneet historiaan, mutta kaikissa maakunnissa toimii korkeintaan kymmenen hengen vahvuiset aluetoimistot. Toimistojen tehtävänä on hoitaa koulutettavien värväystä ja koordinoida va-

paaehtoista maanpuolustustyötä. Pääesikunnan alainen hallinto työllistää rauhan aikana 500 henkilöä ja sodan ajan vahvuus on 2000 henkilöä.

2.3. Maavoimat

Maavoimien toiminta keskitetään kolmeen varuskuntaan: Porin prikaatiin Säskylään, Karjalan prikaatiin Kouvolaan ja Kainuun prikaatiin Kajaaniin. Kolme valmiusprikaatia muodostavat maavoimien rungon, joita täydennetään vapaaehtoisvoimin toimivilla maakuntajoukoilla. Maavoimien palveluksessa on rauhan aikana 7000 henkilöä.

Varuskunnissa annettavassa koulutuksessa on varuskuntakohtaisia eroja, vaikka kaikissa painopisteenä on jalkaväen kouluttaminen. Säskylässä hoidetaan rauhanturvaamiseen liittyvää koulutusta. Aselajeista panssari-koulutus keskitetään Säskylään. Kouvolan Vekarajärvellä annetaan tykistöön, ilmatorjuntaan ja helikoptereihin liittyvää erikoiskoulutusta, Kajaanissa järjestetään erityisesti viesti-, sissi- ja pioneirikoulutusta. Huolto- ja kuljetuskoulutusta järjestetään kaikissa varuskunnissa, sotilassoittokunnat toimivat harrastuspohjalta.

Sodan ajan joukoissa valmiusprikaateihin on sijoitettuna eri aselajien erikoisyksiköitä, kuten tykistöä, panssaroituja osastoja, pioneereja ja viestimiehiä. Vapaaehtoiseen maanpuolustukseen perustuvat maakuntajoukot muodostavat paikallispuolustuksen rungon, jota tuetaan ilmatorjunnan yksiköillä. Maavoimissa palvelee sodan aikana noin 35 000 valmiusjoukkojen sotilasta ja maakuntajoukoissa 30 000 suomalaista, jotka ovat suorittaneet vanhan varusmiespalveluksen tai kouluttautuneet vapaaehtoisessa maanpuolustustyössä.

2.4. Merivoimat

Merivoimien toiminta keskitetään Kirkkonummelle Upinniemen varuskuntaan. Kaksikielisessä varuskunnassa toimii merivoimien koulutuksen lisäksi myös maanpuolustuskorkeakoulu sekä armeijan muita kehittämistoimintoja. Merivoimien palveluksessa on 2000 henkilöä ja sodan ajan vahvuus on 8000 sotilasta.

Merivoimien tehtävänä on huolehtia meriyhteyksien suojaamisesta, pinta- ja miinantorjunnasta sekä liikkuvista rannikkojoukoista. Laivaston lisäksi merivoimien alaiset yksiköt vastaavat myös rannikkopuolustuksesta, sukellusjoukoista ja merijalkaväestä. Rannikkotykistö on lopetettu ja painopiste on siirretty meritorjuntaohjuksiin. Lisäksi merivoimat tukee tarvittaessa muita viranomaisia öljyntorjunnassa ja meripelastuksessa.

2.5. Ilmavoimat

Ilmavoimien toiminta keskittyy Tikkakosken ja Rovaniemen varuskuntiin, jotka vastaavat sekä ilmatilan varvioinnista että ilmavoimien koulutustoiminnasta. Etelä-Suomen lennosto hoitaa Tikkakoskelta ilmavalvonnan 64. leveyspiirin eteläpuolella ja Lapin lennosto sen pohjoispuolella. Ilmavoimien palveluksessa on 2500 henkilöä ja sodan ajan vahvuus on 5000 henkilöä.

Ilmavoimat huolehtivat ilmatilan alueellisen koskemattomuuden valvonnasta, alueloukkausten torjunnasta, ilmatilannekuvan muodostamisesta ja ylläpitämisestä yhdessä siviili-ilmailuviranomaisten kanssa sekä ilmahyökkäysten torjumisesta.

2.6. Kansainvälinen yhteistyö

Armeijan kehittämisessä on kaksi painopistettä: kansallinen maanpuolustus ja kansainvälisen kriisinhallinnan tukeminen. Maanpuolustuksessa tavoitteena on ylläpitää itsenäistä ja uskottavaa maanpuolustusta, joka vastaa kansalaisten ja kansantalouden kestokykyä, mahdollistaa koko maan puolustamisen ja perustuu moderniin teknologiaan. Kriisinhallinnan painopiste on siviilikriisinhallinnassa, jonka tueksi Suomi kouluttaa sotilaita rauhanturvatehtäviin. Aktiivinen osallistuminen YK:n rauhanturvatehtäviin myös vahvistaa Suomen

kansainvälistä asemaa ja tukee sotilaiden ammatillista kehittymistä.

Suomi on 2020-luvulla sotilaallisesti liittoutumaton EU-maa, joka tekee yhteistyötä puolustusmateriaalin hankinnoissa muiden EU:n jäsenmaiden ja erityisesti Pohjoismaiden kanssa. Sotilaallinen liittoutumattomuus vähentää kansainvälisiä jännitteitä ja pitää Suomen sotilaallisten selkkausten ulkopuolella. Suomi on aktiivisesti mukana kehittämässä kansainvälisiä aserajoitussopimuksia, jotka osaltaan vahvistavat Suomen kansainvälispoliittista asemaa.

2.7. Sotilasmenojen kehitys

Maailman varustelumenot ovat suuremmat kuin koskaan. YK:n turvallisuusneuvosto on toistuvasti varoittanut asevarustelun vaaroista ja kannustanut hallituksia kohdentamaan resurssejaan aseiden sijaan kehityksen edistämiseen, erityisesti köyhyyden poistamiseen ja vuosituhattavoitteiden saavuttamiseen. Sotilasmenojen kehityksessä otetaan 2020-luvulla ekologisen ja inhimillisen turvallisuuden sekä maailmantalouden näkökulmat huomioon.

Asevelvollisuudesta luopuminen ja sodan ajan joukkojen supistaminen mahdollistavat kustannusten siirtämisen massa-armeijan kouluttamisesta, varustamisesta ja hallinnoimisesta liikkuviin ja suorituskykyisiin joukkoihin sekä uuteen teknologiaan. Aseteknologian kehittyminen myös mahdollistaa aseiden määrän vähentämisen niiden suorituskyvyn parantuessa. Vapaaehtoiseen palvelukseen siirtyminen auttaa vastaamaan tehokkaammin 2000-luvun uhkakuviin eikä heikennä Suomen puolustuskykyä.

Käytännössä tässä luvussa esitetty malli mahdollistaa puolustusten supistamisen noin kolmanneksella vuoden 2010 tasosta. Vuoden 2010 kustannustasolla Suomen sotilasmeno olisivat noin 1,8 miljardia euroa (vanhassa järjestelmässä 2,7 mrd) ja asevelvollisuudesta luopuminen auttaisi pidentämään työuria, antaisi miehille paremmat mahdollisuudet tehdä omaa osaamistaan vastaavia töitä, kasvattaisi verotuloja ja tukisi välillisesti kansantaloutta. Uudistus vahvistaisi kansantaloutta jopa kahden miljardin euron arvosta, jolloin Sadankomitean esittämä malli vastaisi kaikkiaan kolmen miljardin euron piristysruisketta talouteen.

3. Asevelvollisuudesta luopumisen hyötyjä

Asevelvollisuus on vanhanaikainen tapa järjestää maanpuolustus. Suomessa käytetty, yleiseksi tai laajaksi kutsuttu asevelvollisuus on velvoittanut miehet suorittamaan varusmiespalveluksen tai siviilipalveluksen. Naisille varusmiespalvelus on ollut vapaaehtoinen. Tällainen järjestelmä on sekä epätasa-arvoinen että tehoton. Miesikäluokan kouluttaminen sotilastehtäviin on tuhlausta niin koulutuksen kuin kansantalouden ja ihmisten motivaation kannalta. Laaja asevelvollisuus on myös ihmisoikeusongelma, jonka takia Suomessa on mielipidevankeja.

3.1. Oikeudenmukaisuus

Vapaaehtoisuus sotilaskoulutuksen järjestämisessä tuottaa monia hyötyjä. Kun kaikki koulutettavat ovat vapaaehtoisesti koulutuksessa, motivoituneimmat saadaan palvelukseen. Samaan aikaan ne, joille varusmiespalveluksen suorittaminen tuottaisi eniten haittaa, eivät joudu sitä suorittamaan. Asevelvollisuus viivästyttää monen opintoja ja haittaa niin uraa kuin perhe-elämääkin. Vapaaehtoisiksi valikoituvat sen sijaan ne, joille

varusmiespalveluksen suorittamisesta voi olla hyötyä elämässä, esimerkiksi uralla, jolla varusmiespalvelussa opittavat taidot ovat tarpeen.

3.2. Kansantalous

Puolustusvoimien toimintamenoista noin kaksi kolmasosaa kerätään yleisellä tuloverotuksella ja yksi kolmasosa katetaan asevelvollisten työpanoksella. Vapaaehtoiseen asepalvelukseen siirryttäessä maanpuolustuksesta koituvat menot maksetaan kokonaan verovaroin.

Verotuksesta tulisi sukupuoli- ja ikäneutraalia, kun 18–30-vuotiaat miehet vapautuisivat heille asetetusta palvelusvelvollisuudesta. Suomen bruttokansantuote kasvaisi vuosittain noin yhdellä prosenttiyksiköllä, jos asevelvollisuudesta luovutaan. Koska koulutettavien ja kouluttajien määrät laskevat ja varuskuntia karsitaan, myös puolustusmenoja voitaisiin supistaa kolmanneksella. Tästä huolimatta yksittäisen sotilaan koulutukseen ja työvälineisiin käytettävää rahamäärää voitaisiin kasvattaa ja koulutusta parantaa.

Puolustuspolitiikkaa ei tule käyttää aluepoliittisiin tarkoituksiin. Tällä hetkellä maanpuolustuksen kustannuksia kasvattaa toimintojen hajauttaminen pieniin ja tehottomiin yksiköihin eri puolille maata. Lakkautettavista varuskunnista vapautuvan työvoiman uudelleen sijoittumista muihin tehtäviin tulisi kuitenkin tukea, jotta paikkakuntien tuloveropohjaa ja elinkeinorakennetta saataisiin vahvistettua. Esimerkiksi Hyrylän varuskunnan sulkemisesta saadut kokemukset osoittavat, että varuskunnalta vapautuvat maa-alueet ja rakennukset voivat myös toimia paikkakunnan kasvun veturina.

4. Aikataulu

Vapaaehtoiseen asepalvelukseen voitaisiin siirtyä Ruotsin esimerkkiä seuraten noin vuosikymmenessä. Ensi vaiheessa koulutusmääriä lasketaan ja pienimpiä varuskuntia lakkautetaan. Tämän jälkeen siirrytään kohti vapaaehtoista palvelusta ja lyhyempiä palvelusaikoja. Kymmenen vuoden uudistusten jälkeen päästään edellä kuvattuun tavoitetilään.

Ensimmäinen vuosi

Varusmiespalveluksen koulutusmääriä lasketaan uudistuksen ensimmäisenä vuonna 20 000 mieheen (nyt noin 24 000 vuosittain). Käytännössä terveydellisin syin tehtyä karsintaa kiristetään ja lykkäystä myönnetään aiempaa helpommin. Investoinnit Säkyän, Kouvolan, Kajaanin, Jyväskylän, Rovaniemen ja Kirkkonummen varuskunta-alueilla aloitetaan. Tarkoituksena on luoda näille paikkakunnille riittävät tilat, jotka mahdollistavat eri aselajien koulutuksen ja toiminnan tehostamisen. Pienistä varuskunnista lakkautetaan ensimmäisinä Kontiolahden, Lahden, Kotkan, Jämsän, Kauhavan ja Riihimäen yksiköt. Tikkakoskelle Jyväskylään siirtyvät ilmavoimien teknillinen koulu ja lentosotakoulu Kauhavalta. Viestirykmentin keskeiset toiminnot siirretään Riihimäeltä Kajaaniin. Lahdessa urheilukoulun ja sotilasmusiikkikoulun toiminta lopetetaan, huoltokoulu siirtyy Kouvolaan.

Toinen vuosi

Kantahenkilökunnan muuntokoulutus käynnistyy Lahdessa Hämeen rykmentiltä vapautuneissa tiloissa. Muuntokoulutusta tarvitaan, koska erittäin suuri osa kantahenkilökunnasta on työskennellyt varusmiesten

kouluttajina, joita tarvitaan tulevaisuudessa merkittävästi vähemmän. Osa kouluttautuu muutosvaiheen aikana Puolustusvoimien tuleviin tarpeisiin, loput koulutetaan siviilitehtäviin ennen irtisanomista. Pioneerirykmentti Keuruulla lakkautetaan ja pioneerien koulutus siirtyy Kajaaniin.

Kolmas vuosi

Koulutusmäärien pudotusta nopeutetaan siten, että kutsunnoista yhä harvempi kutsutaan palvelukseen. Vuodessa koulutetaan enää 10.000 varusmiestä. Karsinta perustuu motivaatioon ja soveltuvuuteen siten, että kutsuntatilaisuus saa pääsykokeen luonteen. Siviilipalvelus lakkautetaan ja Lapinjärven koulutuskeskus suljetaan.

Neljäs vuosi

Varuskuntia karsitaan ja toimintoja yhdistetään, kun koulutusmäärät putoavat. Varuskunnat Helsingissä, Sodankylässä, Kankaanpäässä ja Hattulassa suljetaan. Santahaminan varuskuntasaari vapautuu Helsingissä ja myös merivoimien toimintoja ryhdytään siirtämään Upinniemen varuskuntaan Kirkkonummelle. Kajaaniin siirretään sissikoulutus Sodankylästä ja Lapin ilmatorjuntarykmentti Rovaniemeltä. Kouvolaan siirtyy tykistöosaaminen Kankaanpäästä ja Säskylään panssarijoukot Hattulasta. Sulkemisten myötä puolustusmenoja voidaan ryhtyä supistamaan.

Viides vuosi

Palvelusajat uudistetaan ja siirrytään kolmen kuukauden peruskoulutusjaksoihin. Palvelukseen astuu noin 8000 varusmiestä ja -naista, jotka valitaan vapaaehtoisten joukosta. Mikäli vapaaehtoisia ei saada riittävästi, palvelusajalta maksettavia päivärahoja nostetaan. Vapaaehtoisten määrän voi olettaa laskevan vuosien mitaan. Varusmiesten koulutus keskitetään varuskuntiin, joita on nyt huomattavasti aiempaa vähemmän. Entiset varuskunta-alueet siirretään Puolustusvoimilta Senaatti-kiinteistöjen realisoitavaksi.

Kuudes vuosi

Uudistus on vaikuttanut vähiten ilmavoimiin, joiden toiminta on perustunut ammattisotilaisiin jo vuosikymmenet. Toimintoja kuitenkin tehostetaan lakkauttamalla lennostot Siilinjärvellä ja Pirkkalassa. Toiminta keskitetään Jyväskylään ja Rovaniemelle.

Seitsemäs vuosi

Asevelvollisuuslaki uudistetaan siten, että asepalvelus on rauhan aikana aina vapaaehtoista. Siirtyminen vapaaehtoiseen palvelukseen tekee ruotsinkielisen varuskunnan tarpeettomaksi. Uudenmaan prikaati lakkautetaan ja kaksikielistä koulutusta annetaan Kirkkonummella. Vaikka peruskoulutuksen voi suorittaa ruotsiksi, kaikki erikoiskoulutus on kuitenkin aina suomenkielistä.

Kahdeksas vuosi

Merivoimien toiminnot keskitetään Kirkkonummelle. Pansion tukikohta Turussa suljetaan.

Yhdeksäs vuosi

Puolustusvoimien koulutusjärjestelmät uudistetaan. Maasotakoulu, Merisotakoulu ja Maanpuolustuskorkeakoulu yhdistetään ja sijoitetaan Kirkkonummelle yhdessä sotilasteknisten tutkimuslaitosten kanssa. Uusi koulutusyksikkö vastaa upseeritason koulutuksesta ja tutkimuksesta. Ilmavoimien koulutustoiminta keskitetään Jyväskylään. Lahden muuntokoulutus ja Reserviupseerikoulu Haminassa lakkautetaan.

Kymmenes vuosi

Kun rakenteet ovat kunnossa, koulutusmäärä supistetaan 3000 sotilaaseen. Kutsunnoista luovutaan ja palvelukseen hakeudutaan yhteishaun kautta. Järjestelmä vastaa nyt muiltakin osin aiemmissa luvuissa kuvattua tilannetta. Myös puolustusmenojen supistamisessa päästään tavoitteeseen eli kustannukset ovat vuosikymmenessä laskeneet kolmanneksella. Viimeisessä vaiheessa keskitetään myös esikunnat. Merivoimien esikunta siirtyy Turusta Kirkkonummelle ja maavoimien esikunta siirtyy Mikkelistä Kouvolaan. Ilmavoimien esikunta säilyy Jyväskylässä. Materiaalilaitosten johto keskitetään esikuntapaikkakunnille ja varikkojen määrää on karsittu nykyisestä.

5. Tiivistelmä

Suomalainen maanpuolustus kaipaa kipeästi uudistamista. Sadankomitean linjaamat uudistustarpeet voidaan kiteyttää kahdeksaan kohtaan:

1. Asevelvollisuudesta on luovuttava ja siirryttävä vapaaehtoiseen asepalveluun.
2. Nykyisiin uhkiin vastaa mainiosti 50 000 sotilaan armeija, joista 8000 on palveluksessa rauhan aikana.
3. Siviilipalvelus voidaan lakkauttaa eikä totaalikieltäytymisestä enää rangaista.
4. Tasa-arvo on ulotettava armeijaan.
5. Armeijan tehtävät ovat kotimaan puolustaminen ja kansainväliset rauhanturvatehtävät. Nato-jäsenyyttä ei tarvita kumpaankaan.
6. Kutsunnoista tulee luopua ja vapaaehtoiset hakeutuvat koulutukseen yhteishaun kautta.
7. Puolustusmenot supistuisivat kolmanneksen, työurat pitenisivät ja Sadankomitean mallin positiiviset vaikutukset kansantalouteen olisivat noin kolme miljardia vuodessa.
8. Nämä linjaukset voidaan toteuttaa kymmenen vuoden siirtymäajalla.